

„Film — színház — muzsika”

Săptăminalul maghiar „Film-színház-muzsika”^{se} adresează, deopotrivă, oamenilor de artă și spectatorilor de teatru și operă, cineaților, amatorilor de concerte și telespectatorilor. Revista este bogat ilustrată și cuprinde scurte prezentări ale spectacolelor în premieră, relatări despre munca de pregătire a viitoarelor montări, note, reportaje, interviuri cu vedete de teatru și film.

Ultimele trei numere sosite la redacție (24—26/1978) au apărut după încheierea sta-

giunii. Prilej pentru ample reportaje despre stagiunea estivală, despre reprezentații în aer liber: sint puse în valoare prin fotografii, vechi clădiri, piețe, monumente de artă care alcătuiesc decoriile naturale ale acestora. Repertoriul este extrem de divers: astfel, la Gyula se prezintă un spectacol inspirat de balada Soția zidarului Kelemen, apropiată de motivul baladei lui Manole.

Rubricile fixe, de real interes pentru cititori (răspunsuri la scrisori adresate redacției, noutăți muzicale, premierele săptămânii, calendarul evenimentelor artistice din țară, știri de pe alte meridiane, recenzii de cărți și reviste de specialitate, programele de radio și tele-

viziune, agenda culturală a Budapestei) își păstrează continuitatea, adaptându-se spiritului de destindere al vacanțelor. Marianne Gach realizează o serie de interviuri spirituale, dintre care cităm cele cu actorul Jenő Bacsay și cu András Mihály, noul director al Operei din Budapesta. De asemenea, sint prezentate colective artistice din străinătate care întreprind, în cursul verii, turnee în diverse localități din Ungaria (printre care Opera-Studio din Moscova).

Nu lipsește, însă, un documentat bilanț al stagiunii încheiate, în cadrul căruia sint analizate meritele și scăderile unor spectacole importante ale scenelor maghiare.

CRONICĂ INVERSĂ

Treisprezece întrebări

De obicei, cronicile dintr-o revistă teatrală sint scrise din unghiul sălii, după delectarea (sau invers) pe care o produce cronicarului un spectacol.

Spațiul acesta, tipărit, pe care mi l-a acordat cu multă bunăvoință revista „Teatrul”, își propune găsirea unui loc de observație și meditație care să se afle dincolo de freamătul sălii, undeva în freamătul vieții teatrale. Pentru că, trebuie să recunoaștem, ea există, pompind mult singe proaspăt în cultura românească.

Neavînd intenții teoretizante, trec direct la subiect. Iar subiectul de azi este compus din cîteva întrebări care vor sta la baza următoarelor „cronici inverse”. Îndrăznesc să fac apel la dumneavoastră, stimați cititori, un apel la colaborare: dacă aveți răspunsuri la aceste întrebări, sinteti rugați să trimiteți scrisorile pe adresa redacției.

Opiniilor exprimate, li se va acorda toată considerația cuvenită și vor fi citate cu toată obiectivitatea, chiar dacă nu vor fi conforme cu cele ale subsemnatului. Așa este corect, într-un climat de discuție și de dezbateră.

Închei aici acest A.S. (*Ante scriptum*). Dacă este posibilă existența P.S.-ului, nu cred a face vreo greșală prin această denumire) și îmi permit să trec la acele întrebări ce mă frământă mult și care s-au acumulat în toți acești ani pe care mi i-am petrecut ca observator fără părtinire al vieții teatrale.

Așadar:

● Unde sint fostele speranțe, actori și regizori, care au strălucit, la un moment dat, pe firmamentul teatral, dispărînd apoi în neantul unor roluri și montări oarecare? N-au avut, oare, destul izvor de lumină? Le-a fost cumva stinsă această lumină, de către alții?

● Își cunosc bine teatrele publice? S-au făcut încercări sociologice de a da o definiție acestui public, și definiții care să meargă dincolo de biletul cumpărat?

● Cine îi pregătește pe „oamenii din culise”?

● Ce este asistența de regie? Un loc pe schemă? Un mijloc de a învăța? Al cui asistent este asistentul?

● Cum se explică longevitatea „fenomenului” Piața Neamț, în ce constă „secreta” acelor energii care fac ca acest teatru să ocupe, de-atîta ani, un loc de frunte în cultura teatrală românească?

● „Noi venim, voi plecați, ei privesc”, aceasta ar fi, într-o definiție insolită, turneul. Dar cum se desfașoară turneele, sint ele totdeauna o re-premieră?

● Ce a adus ecranul (mare ori mic) teatrului? Știm că teatrul românesc a dat cinematograful și televiziunii pe Măria-Sa Actorul. Dar vice-versa?

Acestea au fost întrebările. Grele, ușoare, dar întrebări. De obicei, nu întrebările sint grele, răspunsurile sint greu de dat.

Așteptăm cu plăcere și cu emoție scrisorile cu răspunsurile de la care vom porni viitoarele „cronici inverse”.

Alexandru Stark